

1984, 1. září – Sdělení VONS č. 388 „Šikanování dr. Jozefa Jablonického“ o výsleších Jozefa Jablonického a prohlídkách v jeho bytě, garáži a na pracovišti v souvislosti s obdrženou zásilkou exilových časopisů ze zahraničí.

Dne 21. 8. 1984 obdržel dr. Jozef Jablonický,¹ bytem Višňová 9, Bratislava, slovenský historik novodobých dějin, předvolání na celní správu na den 22. 8. 1984 na 9 hodin ráno. Dr. Jablonický se v uvedenou dobu na celní správu dostavil. Úřednice mu v přítomnosti příslušníka SNB sdělila, že v balíčku jemu adresovaném od jakési paní Gutmanové z Paříže byly „jim dostupnými prostředky“ zjištěny „závadové tiskoviny“. Poté rozbalila obsah balíčku a z krabice prácího prášku vyndala po jednom kuse Svědectví, Listy a 150 000 slov. Na výzvu, aby se k tomu vyjádřil, odvětil dr. Jablonický, že mu o tom není nic známo, a že s celou záležitostí nemá nic společného. Na to přijeli příslušníci StB s písemným povolením k domovní prohlídce v bytě, garáži a na pracovišti. Povolení podepsal zástupce generálního prokurátora ČSSR a v jeho odůvodnění stálo, že bylo zahájeno trestní stíhání ve věci pro trestný čin pobuřování podle § 100 tr. z. Prohlídku vedli kapitán StB dr. Věřčík² a kpt. StB Stacha³. Zabavili nejnovější historické elaboráty dr. Jablonického a podkladový a dokumentační materiál k nim. Podle vyjádření jednoho z příslušníků StB jde o věci, na nichž jim velmi záleží. Pak byl dr. Jablonický vyslýchán až do 18 hodin večer. Byl znovu předvolán na 28. 8. 1984 jako svědek k uvedenému trestnímu stíhání proti neznámému pachateli.

Šikanování dr. Jablonického trvá už od roku 1976, kdy mu bylo znemožněno oficiálně publikovat.⁴ Přes nepříznivé podmínky pokračuje ve svém bádání a vydal několik odborných prací o odboji na Slovensku v letech 1939–1945.⁵ Zásah StB je výsměchem probíhajícími oslavám 40. výročí Slovenského národního povstání, jehož je nestranný historik dr. Jozef Jablonický vynikajícím znalcem.

Informace o Chartě 77, r. 7, 1984, č. 9, s. 3.

POZNÁMKY

- ¹ K osobě významného slovenského historika PhDr. Jozefa Jablonického byl od prosince 1973 veden svazek v kategorii důvěrník, později signální a osobní svazek a nakonec svazek nepřátelské osoby (I. kategorie) s krycím jménem „Jabloň“ (změněno na „Anti“), reg. č. 14446. Svazek byl založen v roce 1979, od listopadu 1981 obnoven jako osobní a v r. 1989 skartován.
- ² Správně a celým jménem Ladislav Verčík.
- ³ Celým jménem Tibor Stacha.
- ⁴ Jozef Jablonický byl šikanován od roku 1973, zejména po „expertize“ jeho knihy *Z ilegality do povstania. Kapitoly z občianskeho odboja* (Bratislava 1969) Ústavem marxismu-leninismu ÚV KSS. Kniha byla kritická k *Svedectvu o Slovenskom národnom povstaní* Gustáva Husáka, které vyšlo ve Vydavateľstvu politickej literatúry v r. 1964. K tomu viz např. JABLONICKÝ, Jozef: Černý piatok v znamení § 103 trestného zákona, *Slovenské rozhľady* 1, 1994, č. 1–2, s. 73–78; týž: Záznamy perzekúcií historika, *Slovenské rozhľady* 3, 1996, č. 7, s. 31–54.
- V roce 1981 bylo zahájeno jeho trestní stíhání pro trestný čin podvracení republiky v rámci případu Jiřiny Šiklové a spol., viz sdělení VONS č. 250, dokument č. 251. O další šikaně viz mj. texty Jozefa Jablonického „Pán Jablonický, venujte sa histórii“ o jeho šikanování v zaměstnání a výslechu příslušníky StB z 24. 1. 1986 in: *Informace o Chartě* 9, 1985, č. 5, s. 20–24, a „Bartolomejský večer v Malackách“ popisující jeho zadržení při cestě se synem do Prahy z 20. 6. 1988, LP, Sb. VONS, inv. č. 142, sign. II/1, kart. 26; dále text „Perzekuce slovenského historika Jozefa Jablonického“ in: *Informace o Chartě* 11, 1988, č. 5, s. 18.
- ⁵ Jablonický publikoval v samizdatu i v exilu, podílel se mj. i na dvou sbornících *Zborník o Slovenskom národnom povstaní, zv. II a III*, vydaných v letech 1980 a 1983 nakladatelstvím Naše snahy v Torontu.